

УДК 685.34.013

О.В. СКІДАН, В.П. КОНОВАЛ
Київський національний університет технологій та дизайну
Т.А. НАДОПТА
Хмельницький національний університет

ДОСЛІДЖЕННЯ КОМПОЗИЦІЙНО-КОНСТРУКТИВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ВЗУТТЯ ДЛЯ ДІТЕЙ-ШКОЛЯРІВ

У статті досліджено, що для створення нової колекції взуття для дітей-школярів необхідно у повній мірі враховувати композиційно-конструктивні елементи. На основі результатів проведеного анкетування дітей-школярів та їхніх батьків встановлено найвагоміші показники. Проаналізовано вибір основних показників естетичності двох груп та виявлено, що взуття для дітей-школярів повинно відповідати модним тенденціям, бути елегантним та простим – без різних натяків на несмак. Також при створенні конструкції необхідно врахувати конструктивні показники. Показана можливість та доцільність застосування означених показників при проектуванні взуття для дітей-школярів.

Ключові слова: проектування деталей верху взуття, естетичні показники, конструктивні показники, конструкція, якість взуття, художньо-композиційні елементи

O.V. SKIDAN, V.P. KONOVAL
Kyiv National University of Technologies and Design
T.A. NADOPTA
Khmelnytsky National University

IDENTIFY PRIORITY COMPOSITIONAL DESIGN SOLUTION FOOTWEAR FOR CHILDREN STUDENTS

Abstract

The paper analyzes the composition of structural elements design shoes for children, students, allowing to increase the quality, competitiveness shoes children shkolyariv. Zapronovano to determine the aesthetic and structural parameters conduct questioning children, students and their parents. The research results were processed using software modules in which the error does not exceed 5%. Vtanovleni aesthetics and design parameters, which primarily affect the choice of consumers when buying shoes. In particular, the research, it was found that shoes for kids, students must meet the aesthetic requirements, providing coloring materials, novelty composite solution for toddlers; stylistic unity of certain elements that can make a harmonious whole kit and clothing ensemble. It is necessary to take into account the anatomical features and stop kostruktyvni performance. The possibility and feasibility of the mentioned parameters when designing shoes for children of students.

Keywords: design details uppers, aesthetic performance, structural performance, design, quality shoes, artistic and compositional elements

Постановка проблеми

У нових соціально-економічних умовах розвитку взуттєвої галузі особливо важливою є проблема поліпшення якості та конкурентоспроможності виробів із шкіри. Особливе місце займають проблеми випуску якісного та естетично привабливого взуття для дітей і підлітків, зокрема взуття для дітей-школярів.

Загально визнано, що всі кількісні та якісні характеристики майбутнього виробу закладаються на етапі його проектування. Але проектування та виготовлення взуття для дітей-школярів являє собою більш складну задачу, що обумовлено такими показниками:

- мінливість анатомо-морфологічних показників стоп дітей-школярів (довжинні, широтні та обхватні показники) [1];
- становлення фізіологічних систем організму дітей-школярів [2];
- розвиток та становлення психоемоційного стану особистості [3].

Таким чином, на кожному віковому етапі свого життя дитина перебуває в особливому морфологічному, фізіологічному і психологічному стані, що повинно враховуватись при проектуванні взуття. Зокрема необхідно приділяти увагу визначенню оптимального композиційно-конструктивного рішення взуття з метою створення психологічного комфорту дітей-школярів та естетичної довершеності виробів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Незважаючи на те, що питання удосконалення процесу проектування взуттєвих виробів знаходяться у центрі уваги вчених і дослідників, теоретичні положення проектування взуття для дітей-школярів на сьогоднішній день недостатньо розроблені і залишаються складною та не вирішеною проблемою. Роботи в цій галузі [4-6] спрямовані на вирішення низки окремих завдань (удосконалення способів побудови креслень, визначення раціональної структури асортименту дитячих виробів тощо). Автори ряду робіт у цій галузі відзначають важливість та необхідність надання взуттю художньо-естетичних властивостей, але не конкретизують, яких саме.

Дослідження композиційно-конструктивних елементів взуття для дітей-школярів є необхідністю для подальших розробок проектування з використанням сучасних методів, які базуються на аналітичних моделях. Це дозволить комплексно вирішувати задачі проектування якісного взуття, що відповідає фізичному і психічному розвитку дітей.

Формулювання мети дослідження

Мета роботи полягає у дослідженні та встановленні системи композиційно-конструктивних елементів взуття, яка б дозволила практично, вже на перших етапах проектування, враховувати уподобання дітей-школярів.

Викладення основного матеріалу

Визначення умов вибору взуття для дітей-школярів є необхідним етапом для подальшого цілеспрямованого удосконалення проектування, пошуку засобів та методів створення нових моделей, починаючи з розробки технічного завдання та закінчуючи впровадженням моделі у виробництво.

Естетичне виховання дітей є важливим завданням, вирішення якого сприяє гуманізації освіти, формуванню стійкої потреби особистості жити і діяти "за законами краси".

У обґрунтовано та сформовано систему критеріїв, які визначають пріоритетне композиційно-конструктивне рішення взуття для дітей-школярів. Також отримано достовірну інформацію шляхом проведення анкетування про те, які показники естетичності та конструктивні показники у першу чергу впливають на вибір дітей-школярів при покупці взуття. Під час опитування респондентам також пропонувалося не лише обрати важливий для них показник, а й охарактеризувати його. Це дасть змогу більш детально визначити, які саме характеристики означених показників (колір, оригінальність, наявність графічних та образотворчих елементів, спосіб кріплення на носі, висота піднятості п'яткової частини, конструкція взуття, складність моделі, форма носкової частини) необхідно використовувати при розробці конструкцій взуття для дітей-школярів. Результати опитування респондентів – дітей-школярів – представлені на рис. 1-8.

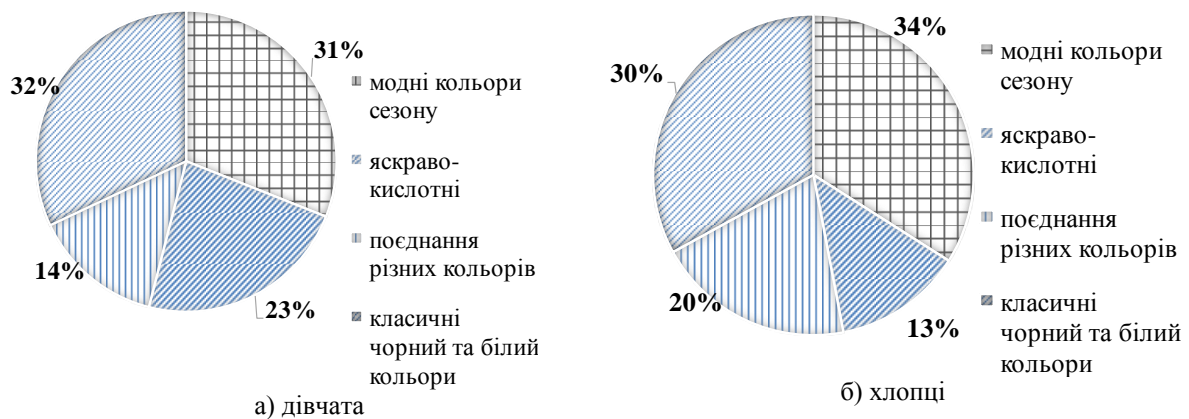

Рис. 1. Вплив кольорової гами взуття на вибір дітей-школярів

Отже, за результатами вибору кольорової гами взуття видно, що опитувані віддають перевагу класиці – чорному та білому кольорам. Також їх вибір зупиняється на модних кольорах сезону.

Декоративне оздоблення взуття стало найпопулярнішим способом сьогодні виділити свою продукцію та урізноманітнити моделі взуття. Наприклад, відомі дизайнери використовують декор мінімально на взутті, підкреслюючи його певні елементи [7], а от закордонна (китайська) продукція всипана декоративним камінням, стразами, перфорацією, пір'ям тощо [8], а все для того, щоб споживач звернув увагу на їхні вироби. За результатами дослідження було виявлено, що діти-школярі обирають взуття з мінімальним впливом декору. Це свідчить про те, що у більшості респондентів формується відчуття стилю, простоти, а не несмаку. Отже, сьогодні у моделях взуття для дітей-школярів є потреба у мінімалізмі декору.

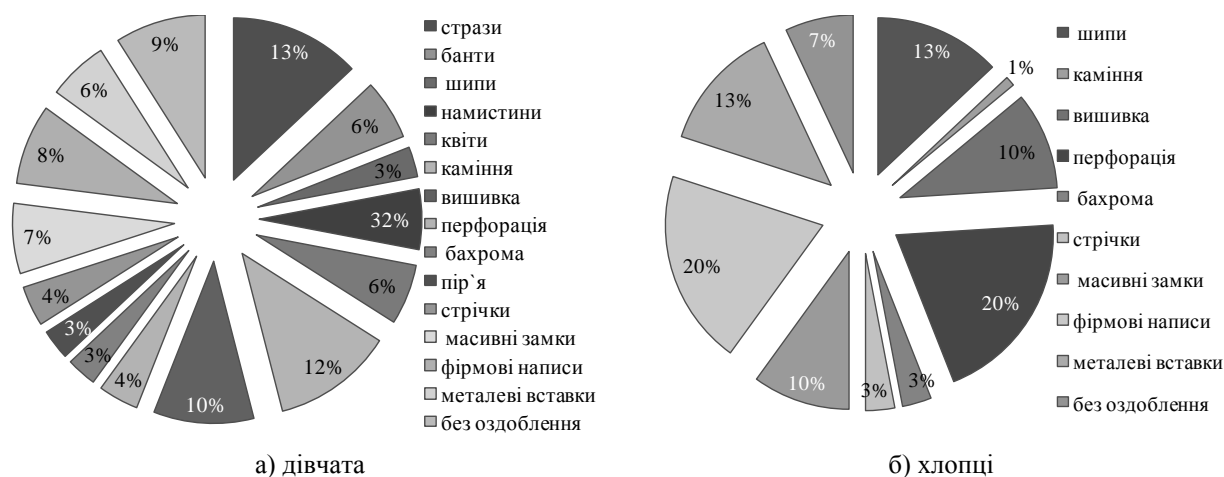

Рис. 2. Вплив декоративного оздоблення взуття на вибір дітей-школярів

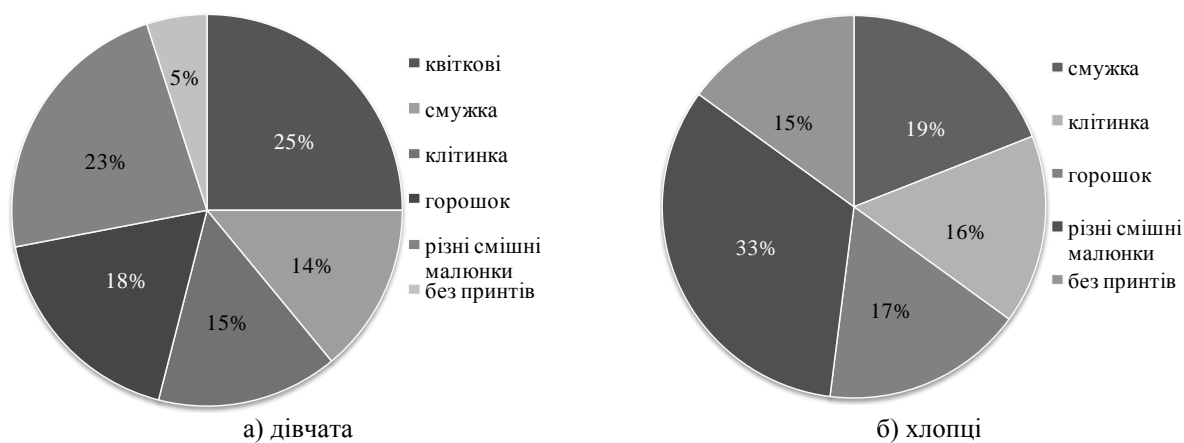

Рис. 3. Вплив модних принтів взуття на вибір дітей-школярів

Принт – зображення (малюнок, напис), нанесене певним способом на тканину, шкіру (вишивка, прямий друк на шкірі, тканині, тиснення), папір або іншу поверхню [9]. У загальній тенденції моди для дітей-школярів – це різноманітність, розкутість і феєричність, підкреслення індивідуальності та екстраординарності. Тому і принти сьогодення сміливі, яскраві, виразні й різноманітні, починаючи від абстрактних мотивів і оптичних ілюзій до традиційних принтів, що стали вже класикою.

Серед представлених популярних принтів були обрані квіткові принти (дівчача група) та різні дитячі малюнки (обрано обома групами респондентів).

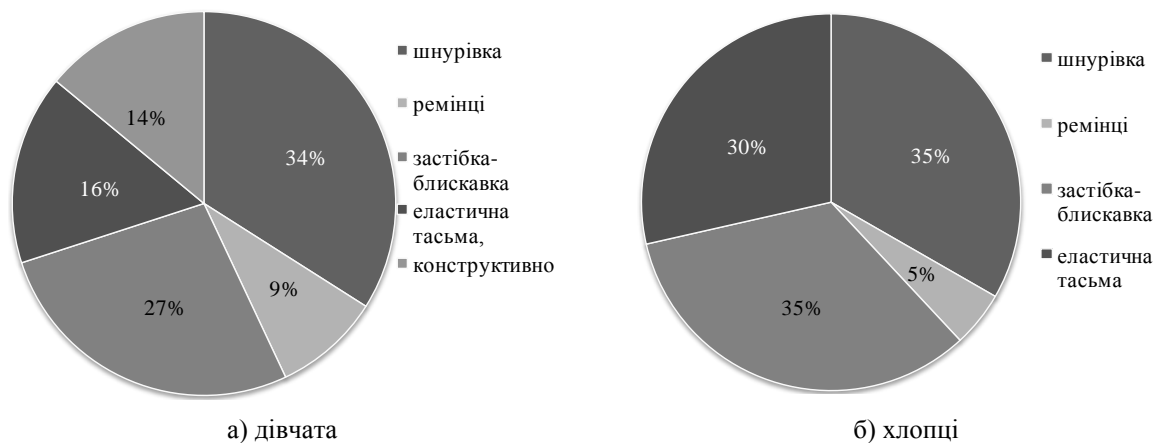

Рис. 4. Вплив способів кріплення на носі взуття на вибір дітей-школярів

Спосіб кріплення взуття на носі є важливим показником не лише конструктивної характеристики, а й естетичності. Виклик сьогодення – це взуття з масивною кольоровою шнурівкою – елегантною тонкою, яка розміщена не лише на призначеному їй місці, а й по усьому взутті [7]. Також зручний спосіб кріплення на носі – застібка-блискавка, еластична тасьма або за допомогою конструкцій (це найчастіше використовується у конструкціях дівчачого взуття), які завжди залишаються у моді. Тому ці способи були обрані експертами, як найвагоміші.

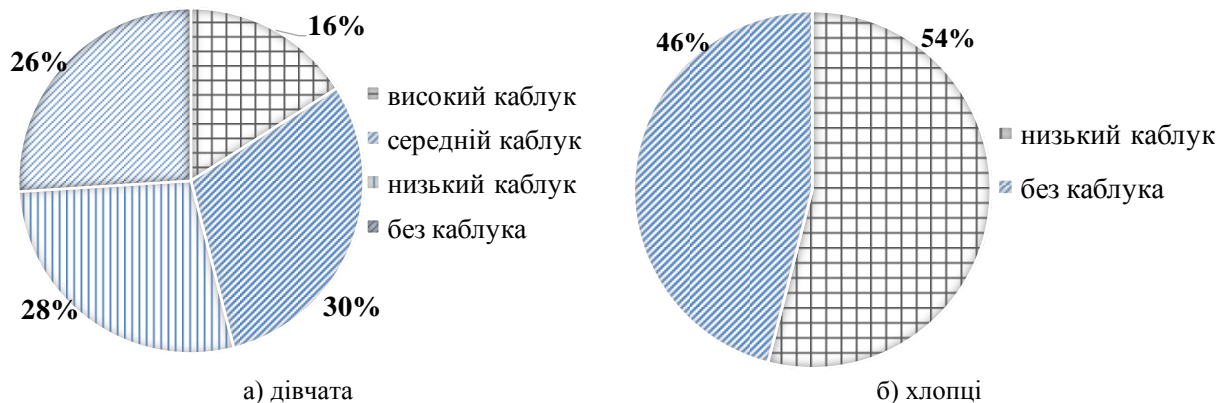

Рис. 5. Вплив висоти піднятості п'яткової частини взуття на вибір дітей-школярів

Результати досліджень свідчать, що діти-школярі піклуються про своє здоров'я та комфорт, обираючи взуття на низькому та середньому (для святкового виходу) каблуці.

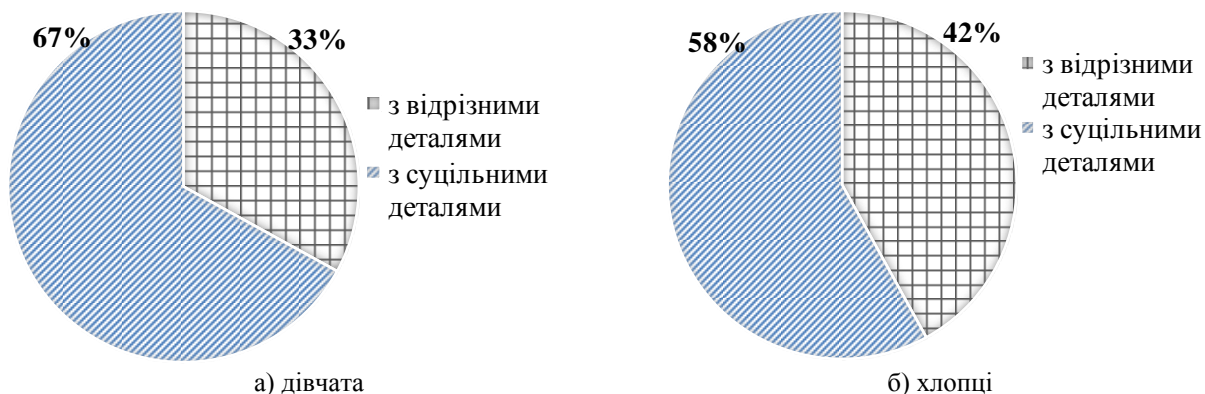

Рис. 6. Вплив конструкції взуття на вибір дітей-школярів

При проведенні анкетування виявилось, що конструкція взуття з суцільними деталями вважається більш елегантною, ніж з відрізними. Можливо, такі висновки респондентів, через велику популярність таких суцільних моделей, як: туфлі типу «лодочка» та типу «лауфери».

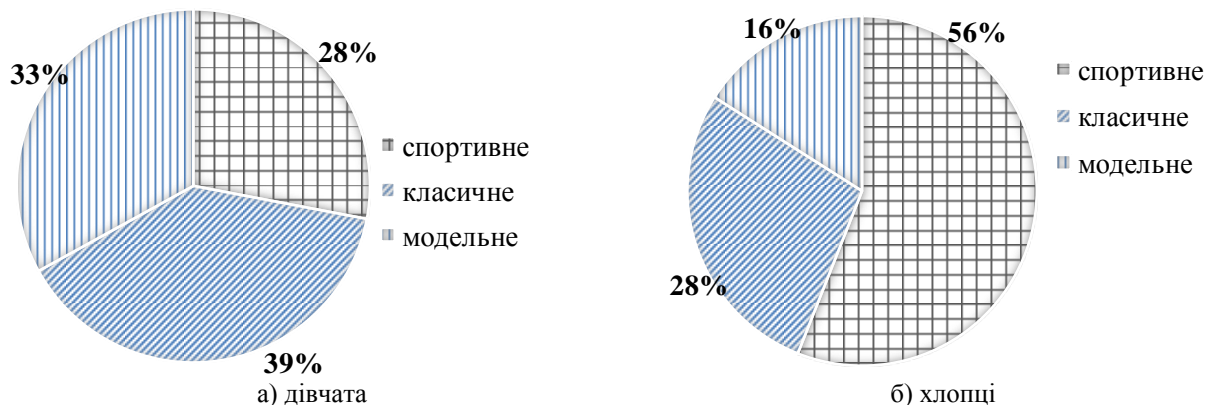

Рис. 7. Вплив складності моделі взуття на вибір дітей-школярів

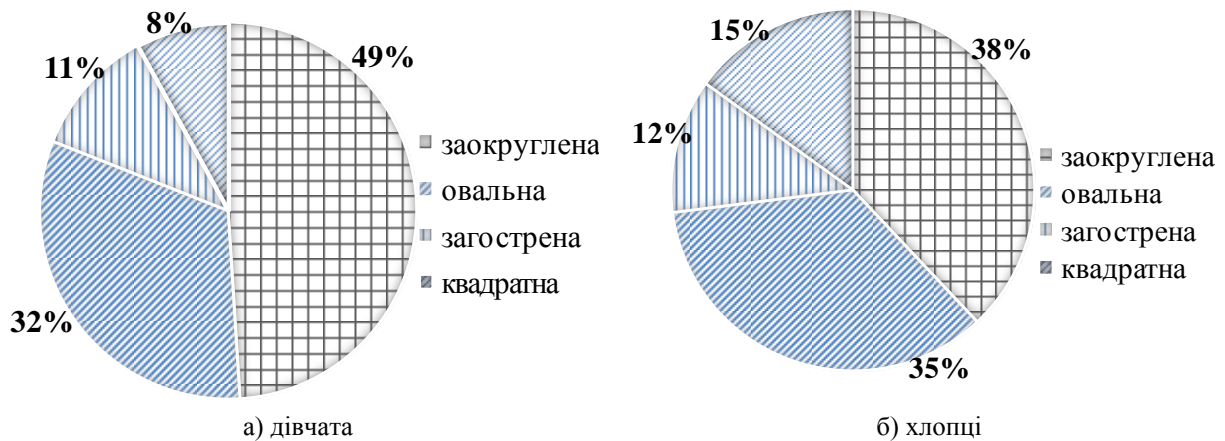

Рис. 8. Вплив форми носкової частини на вибір дітей-школярів

Заокруглена форма носкової частини сьогодні є дуже популярною, оскільки це зручно та сучасно, а також сприяє запобіганню появі травм у носковій частині стопи.

Отже, наведені показники обумовлюють необхідність гармонійного поєднання естетичних та конструктивних показників конструкції, елегантності і відповідного колористичного оформлення, вибору прикрас, якості виготовлення і відповідності моді.

Також було оброблено анкети батьків дітей-школярів. З метою скорочення об'єму статті результати опитування респондентів з урахуванням найбільш вагомих показників представлено на рис. 9.

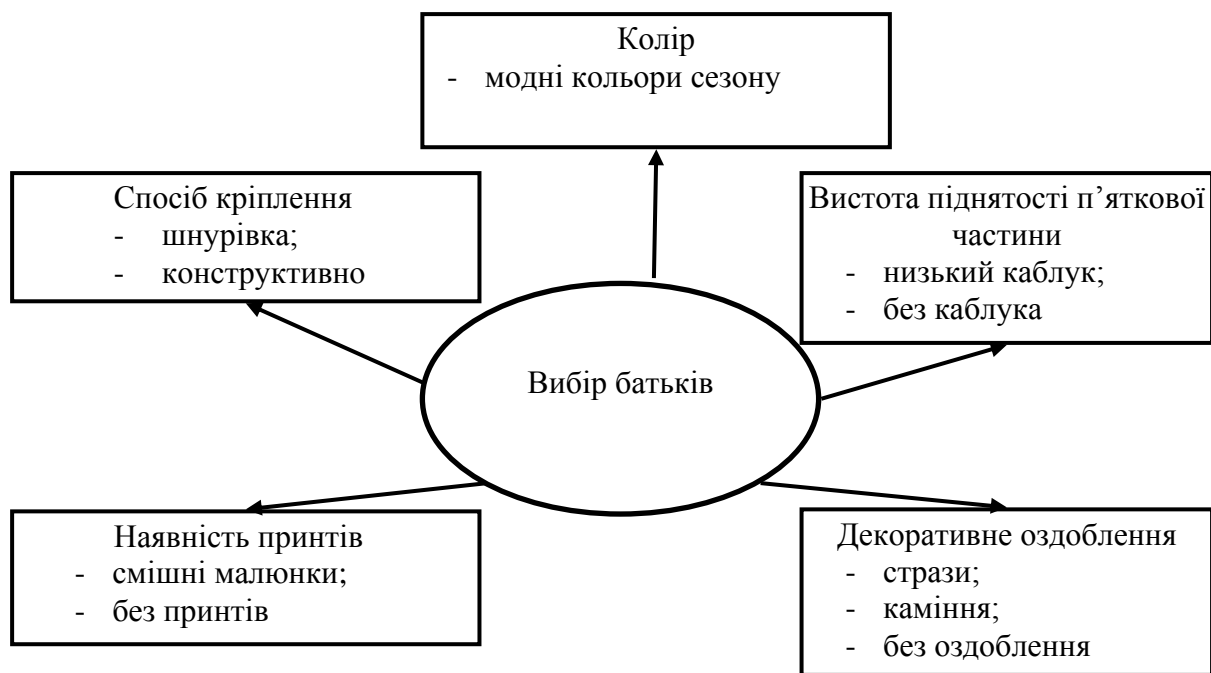

Рис. 9. Складові композиційно-конструктивного рішення взуття

Обробка результатів опитування дала змогу визначити найбільш вагомі показники композиційно-конструктивних елементів взуття. З огляду на матеріал, наведений вище, на рис. 10, 11 сформовано композиційно-конструктивні елементи взуття з урахуванням думки дітей-школярів.

На основі порівняння рис. 9-11 встановлено, що думки першої групи респондентів (дітей-школярів) збігаються із думками другої групи респондентів (батьків), що є позитивним явищем.

Отже, аналіз результатів анкетування дітей-школярів та їхніх батьків показав, що уподобання респондентів дуже схожі. Тому при створенні колекції потрібно враховувати поєднання естетичних показників з конструктивними, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності вітчизняних виробів на ринку взуття.

Рис. 10. Складові композиційно-конструктивного рішення взуття для дівчат

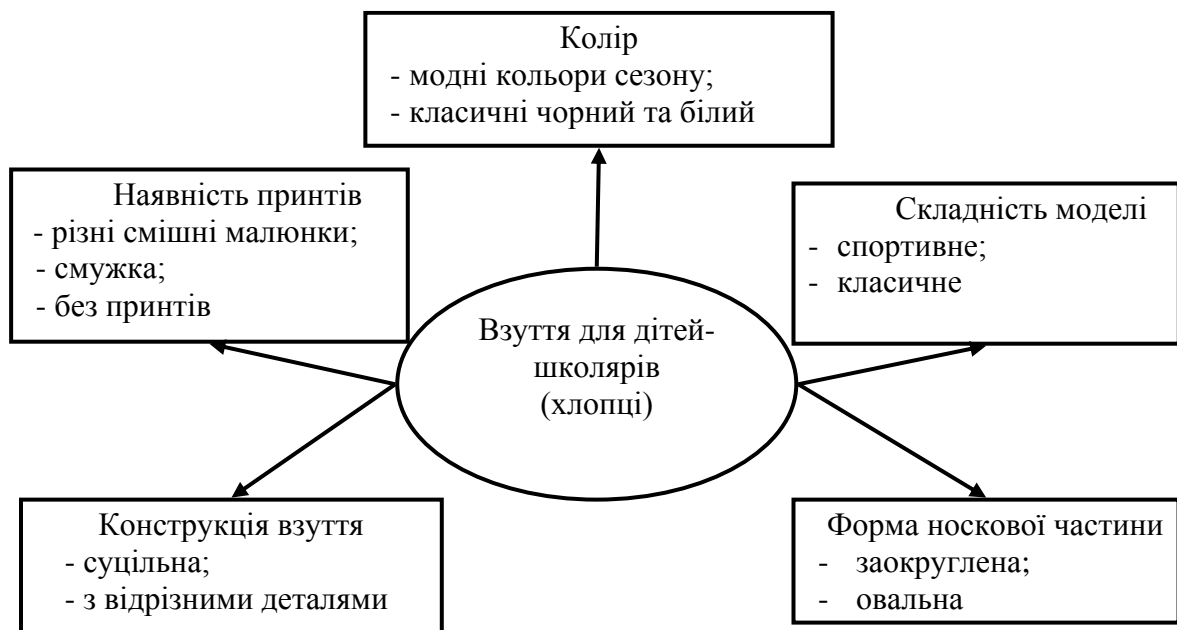

Рис. 11. Складові композиційно-конструктивного рішення взуття для хлопців

Висновки

1. Проведено дослідження характеристик показників естетичності та конструктивних показників, котрі в першу чергу впливають на вибір дітей-школярів при купівлі взуття.

2. Запропоновано систему композиційно-конструктивних елементів, яка дозволяє практично, вже на перших етапах проектування, вирішити питання якості проєктованих виробів та звужити межі пошуку правильних рішень при його проєктуванні.

Список використаної літератури

1. Скідан В.В. Розробка процесу проектування колодок та взуття на основі гармонійних антропоморфологічних характеристик стоп : автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд. техн. наук: спец. 05.18.18 «Технологія взуття, шкіряних виробів і хутра» / Скідан Владислава Валентинівна. – К., 2012. – 23 с.
2. Маруненко І. М., Неведомська Є. О., Бобрицька В.І. Анатомія і вікова фізіологія з основами шкільно/ гігієни. – К.: ВД "Професіонал", 2004. – 479 с.
3. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія / М.В. Савчин, Л.П. Василенко – К.: Академвидав, 2011. – 384 с.
4. Бекк М.В. Разработка методики прогнозирования ассортимента детской обуви: дис. ... канд. техн. наук: 05.19.06 / дис. ... канд. техн. наук: 05.19.06 / Бекк Мария Владимировна. – М., 2013. – 176 с.
5. Михайловська О. А. Удосконалення конструкції дитячого спеціального взуття для спортивних танців: дис. ...канд. техн. наук: 05.18.18 / Михайловська Оксана Анатоліївна – Хмельницький, 2010. – 198 с.
6. Модульное проектирование конструкций обуви (на примере детской обуви): автореферат диссертации на соискание ученой степени к.т.н.: специальность 05.19.06 Технология обувных и кожевенно-галантерейных изделий / Кораблина Светлана Юрьевна; [Моск. гос. акад. легкой пром-сти]. – Москва: 1998. – 24 с.
7. <http://fashiony.ru/>
8. <http://best-guide.ru/?p=68>
9. Принт. – Режим доступу до сайту :<http://ru.wikipedia.org>